

ยื่นคำขอขยายเวลาอุทธรณ์คำสั่ง ... ต้องทำภายในกำหนดใด !

นางสาวจรรณี กิจตระกูล พนักงานคดีปกครองชำนาญการ
กลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร
สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

Topic : สารคดี..ดี.. จากคดีปกครอง

กรณีศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา โดยแจ้งคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ซึ่งถือว่าวันที่ระบุในใบตอบรับเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น หากไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งภายในกำหนดระยะเวลา 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่เมื่อพ้นระยะเวลา 30 วันดังกล่าว ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไว้พิจารณา (ข้อ 15 วรรคหนึ่ง และข้อ 49/1 แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543)

แต่โดยที่กำหนดระยะเวลาตามข้อ 49/1 แห่งระเบียบนี้ เป็นระยะเวลาที่ศาลมีอำนาจยื่นหรือขยายได้ เมื่อศาลเห็นสมควรหรือคู่กรณีมีคำขอตามข้อ 6 แห่งระเบียบเดียวกัน ซึ่งคู่กรณีต้องยื่นคำขอขยายระยะเวลาก่อนที่จะครบกำหนดเวลาการอุทธรณ์คำสั่ง การที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งมาพร้อมกับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ ซึ่งได้ยื่นเมื่อพ้นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว คดีจึงถึงที่สุดตามมาตรา 73 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่อาจขยายระยะเวลาการอุทธรณ์คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีได้ตามคำขอ และมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา

คำสำคัญ : วิธีพิจารณาคดีปกครอง , การอุทธรณ์คำสั่ง , การขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่ง

เหตุเดือดร้อนของผู้ฟ้องคดี

เหตุของคดีเกิดจาก... ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำฟ้องเพื่อขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้เจ้าพนักงานที่ดินและอธิบดีกรมที่ดินดำเนินการเพิกถอนโฉนดที่ดินที่มีชื่อของนายทรัพย์เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้อง เพราะเห็นว่าการออกโฉนดที่ดินให้แก่นายทรัพย์เป็นไปตามขั้นตอนที่ประมวลกฎหมายที่ดินและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้แล้ว

ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีคำขอให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาคดีใหม่ โดยอ้างเหตุว่าศาลปกครองฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดและมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาตามมาตรา 75 วรรคหนึ่ง (1) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

แต่ศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่าไม่เข้าหลักเกณฑ์การขอให้พิจารณาคดีใหม่ จึงมีคำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น พร้อมกับยื่นคำขอขยายระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์มาด้วย

ความเป็นธรรม ... จากคำพิพากษาศาลปกครอง

ประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณา คือ : ผู้ฟ้องคดีต้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นภายในระยะเวลาใด และหากจะยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่ง จะต้องยื่นภายในกำหนดใด ?

ข้อกฎหมายที่สำคัญ : ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 ข้อ 49/1 วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา คำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความโดยไม่มีการวินิจฉัยชี้ขาดคดี คำสั่งลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลตามมาตรา 64 หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ระหว่างพิจารณามาข้อ 100

วรรคสอง ผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุดภายในกำหนดระยะเวลา สามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นนั้น” และข้อ 6 ซึ่งกำหนดให้อำนาจศาล ในการยื่นหรือขยายระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดฯ ได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม เมื่อศาลเห็นสมควรหรือคู่กรณีมีคำขอ

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำขอให้ พิจารณาคดีใหม่ของผู้ฟ้องคดีในวันที่ 13 มิถุนายน 2560 และสำนักงานศาลปกครองได้มีหนังสือแจ้งคำสั่ง ศาลถึงนายสมซึ่งเป็นผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และตามหลักฐานใบตอบรับ ในประเทศของบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด (มหาชน) มีนายเงิน อายุ 46 ปี ซึ่งเกี่ยวพันกับผู้รับมอบอำนาจโดยเป็น พนักงาน เป็นผู้รับไว้เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2560 กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครอง ชั้นต้นที่สั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ไว้พิจารณาในวันที่ 21 มิถุนายน 2560 ซึ่งตามข้อ 15 วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 กำหนดให้วันที่ระบุในใบตอบรับถือเป็นวันที่ได้รับแจ้งคำสั่งศาล

ฉะนั้น หากไม่เห็นด้วยกับคำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวภายในกำหนดระยะเวลา 30 วันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง ของศาลปกครองชั้นต้น กล่าวคือ ต้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งภายในวันที่ 21 กรกฎาคม 2560 การที่ผู้ฟ้องคดี ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ในวันที่ 27 ตุลาคม 2560 จึงเป็นการยื่นคำร้องอุทธรณ์ คำสั่งเมื่อพ้นระยะเวลาตามข้อ 49/1 วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบเดียวกัน ซึ่งศาลปกครองสูงสุดไม่อาจรับไว้ พิจารณาได้

นอกจากนี้ การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาการอุทธรณ์มาในวันเดียวกับการยื่น คำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ซึ่งเป็นวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาการอุทธรณ์คำสั่งตามกฎหมายแล้ว และแม้ว่าระยะเวลา อุทธรณ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าว ศาลปกครองจะมีอำนาจขยายระยะเวลาได้ตามข้อ 6 แห่งระเบียบ เดียวกันก็ตาม แต่การยื่นคำขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว **จะต้องยื่นคำขอขยายระยะเวลา ก่อนที่จะครบกำหนดเวลา 30 วัน** นับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น คือ ต้องยื่นก่อนที่จะ ครบกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่อาจมีคำสั่งขยายระยะเวลาตามที่มีคำขอได้

เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่และ ยื่นคำขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวเมื่อพ้นระยะเวลาอุทธรณ์ตามที่ระเบียบข้างต้นกำหนดไว้ จึงถือว่าคดีนี้เป็นอันถึงที่สุดตามมาตรา 73 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ศาลปกครองสูงสุดจึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดี ไว้พิจารณา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 313/2561)

หลักกฎหมายปกครองและบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการ

คดีดังกล่าว...จึงเป็นบรรทัดฐานว่าคำขอให้ศาลพิจารณาคดีใหม่ตามมาตรา 75 แห่ง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ถือเป็นคำฟ้องตามนิยาม ความหมายในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน โดยหากศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำขอให้ พิจารณาคดีใหม่ไว้พิจารณา ผู้มีส่วนได้เสียหรือคู่กรณีย่อมมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวได้โดยการยื่นอุทธรณ์ คำสั่งภายใน 30 วันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น และการขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่ง ของศาลปกครองชั้นต้น ผู้มีส่วนได้เสียหรือคู่กรณีจำต้องยื่นคำขอก่อนที่จะครบกำหนดเวลาการยื่นอุทธรณ์คำสั่ง กล่าวคือ ก่อนครบกำหนด 30 วันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ของศาลปกครองชั้นต้น มิเช่นนั้นแล้วจะส่งผลให้คดีดังกล่าวถึงที่สุดและศาลปกครองสูงสุดไม่มีอำนาจรับคดีไว้พิจารณาพิพากษาได้